

07.01.2015

Kj/9

§ 19

Oikeudenkäynti viransijaisen valintaa koskevassa asiassa

HEL 2014-014652 T 03 01 01

HHaO 05403/14/2299; Oike PK 20142580

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan selityksen.

Vastaus

Helsingin kaupunginvaltuuston päätökseen 27.8.2014 § 267 kohdistettu kunnallisvalitus on hylättävä.

Päätöstä koskeva täytäntöönpanokieltopyyntö ja palkan määrää koskeva vaatimus on jätettävä tutkimatta.

Perustelut

Helsingin kaupunginvaltuusto oli valituksenalaisella päätöksellään myöntänyt sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalle virkavapaata alkaen 24.8.2014 enintään 31.5.2015 saakka. Samalla valtuusto oli valinnut hänelle viransijaisen virkavapauden ajaksi tai enintään 31.5.2015 asti.

Helsingin kaupunginhallitus on sittemmin 8.9.2014 § 895 tehnyt päätöksen, jossa se on todennut, ettei valtuuston valituksenalaista päätöstä voida panna täytäntöön viransijaisen valintaa koskevilta osin, koska viransijaiseksi valittu henkilö ei ota viransijaisuutta vastaan, ja että valtuuston päätös raukeaa vastaavilta osin.

Helsingin hallinto-oikeudelle on syyskuussa 2014 tehty edellä tarkoitettuun kaupunginvaltuuston päätökseen kohdistettu kunnallisvalitus ja täytäntöönpanokieltopyyntö. Kunnallisvalituksessa vaaditaan, että hallinto-oikeus kumoaa valtuuston tekemän viransijaisen valintaa koskevan päätöksen lainvastaisena. Samalla valittaja pyytää päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä. Valittaja vaatii lisäksi, että viransijaiselle maksettavaa palkkaa alennetaan.

Vaatimuksensa perusteluina valittaja esittää, että kaupunginvaltuusto olisi loukannut hallintolakiin kirjattua tarkoitussidonnaisuuden periaatetta ja käyttänyt harkintavaltaansa väärin. Näin olisi ilmeisesti siksi, ettei viransijaiseksi valitulla henkilöllä ole tarvittavaa sosiaali- tai terveysalan kokemusta tai johtamiskokemusta ja siksi, että virka on katsottu ns. poliittiseksi. Valittaja katsoo harkintavallan

07.01.2015

Kj/9

väärinkäyttämiseksi myös sen, ettei viransijaisuutta ollut julistettu haettavaksi.

Valittaja viittaa oikeuskirjallisuudessa ja oikeuskäytännössä esitettyihin kannanottoihin todeten muun ohessa, että Korkeimman hallinto-oikeuden käytäntö poliittisissa virkanimityksissä on ollut ”vakaa ja tuomitseva”. Lisäksi valittaja viittaa mm. suhteellisuusperiaatteen rikkomiseen yksilöimättä kuitenkaan miten kaupunginvaltuuston päätös olisi mainitun periaatteen vastainen.

Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 17 §:n mukaan apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi ottaminen määräajaksi.

Viransijaiseksi valittu henkilö täyttää viran kelpoisuusvaatimukset eikä viransijaiseksi nimittäminen edellytä julkista hakua, joten kaupunginvaltuuston päätös ei ole ollut lainvastainen.

Kokemuksen puutetta ja viran poliittista luonnetta koskevilla väitteillään valittaja ilmeisesti viittaa siihen, ettei viransijaiseksi valittu henkilö täyttäisi perustuslain 125 §:n 2 momentissa mainittuja yleisiä virkanimitysperusteita, eli kykyä, taitoa ja koeteltua kansalaiskuntoa. Tältä osin on todettava, että Helsingin apulaiskaupunginjohtajalla on asema maan suurimman kaupungin hallinnon johtamisessa, valvonnassa ja kehittämisessä. Viran kelpoisuusvaatimukset ovat suhteellisen väljät ja varsinainen viranhaltija on otettu siihen seitsemän vuoden määräajaksi. Kun kyse on tällaisesta virasta, poliittisten näkökohtien huomioiminen kaupunginvaltuuston päätöksenteossa ei merkitse sitä, että valtuusto olisi toiminut perustuslain 125 §:n 2 momentin vastaisesti ja käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on ollut käytettävissä.

Edellä todettu vastaa Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua 8.12.2014 T 3875. Helsingin kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien virkojen luonnetta on pidetty sellaisena, että poliittisten näkökohtien huomioiminen virantäytössä on sallittua, myös Helsingin hallinto-oikeuden päätöksessä 4.2.2013 nro 13/0085/2 ja Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 1.10.2012 T 2616. Valittajan oikeuskäytännössä omaksuttua linjaa koskeva väite on siten paikkansa pitämätön.

Valituksenalainen päätös on relevanteilta osin jo rauennut. Kyse on siten enää valituksen perusteluista ja siitä, ettei kaupunginvaltuuston

07.01.2015

Kj/9

päätös ole ollut kuntalain 90 §:n 2 momentissa tarkoitettuin tavoin lainvastainen.

Täytäntöönpanokelvottomana rauenneen päätöksen täytäntöönpanon kieltäminen on tarpeetonta ja sitä koskeva vaatimus on jo hallintolainkäytön uskottavuuden puolesta perusteltua jättää tutkimatta. Hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa antaa viranhaltijalle maksettavaa palkkaa koskevia määräyksiä, joten myös tämä vaatimus on jätettävä tutkimatta.

Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Otteet

Ote

Helsingin hallinto-oikeus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt kaupunginvaltuuston päätöksestä 27.8.2014 § 267 kunnallisvalituksen ja pyytänyt päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä sekä viransijaiselle maksettavan palkan alentamista.

Kaupunginhallitus on 8.9.2014 § 895, eli jo ennen kuin kunnallisvalitus on tullut kaupungille tiedoksi, todennut valituksenalaisen päätöksen rauenneen täytäntöönpanokelvottomana.

Kaupunginlakimies on 19.9.2014 vastannut Helsingin hallinto-oikeudelle ja esittänyt, että asia jätettäisiin sillensä, koska valituksessa esitetyt vaatimukset on käytännössä toteutettu. Tämä olisi ollut

07.01.2015

Kj/9

prosessitaloudellisesti perusteltu lopputulos. Siltä varalta, että hallinto-oikeus katsoo, että valitukseen ja sen perusteisiin on vielä aihetta antaa nimenomainen selitys, kaupunginlakimies on lisäksi pyytänyt saada tätä koskevan ohjauksen ja uuden määräajan, jotta asia voidaan valmistella kaupunginhallituksen päätöksentekoa varten.

Hallinto-oikeus on kuullut valittajaa kaupunginlakimiehen esityksen johdosta, jolloin valittaja on todennut, että yleinen lainkuuliaisuus edellyttää valituksen ratkaisemista.

Hallinto-oikeus pyytää kaupunginhallituksen selitystä 15.1.2015 mennessä.

Valitusasiakirjat ovat nähtävänä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Otteet

Ote
Helsingin hallinto-oikeus